

Na podzim roku 2003 chválil Parlament České republiky zákon o služebním poměru bezpečnostních sborů, jenž vyšel ve Sbírce zákonů pod č. 361/2003 Sb. Dle institucionálního vymezení působnosti zákona obsaženého v § 1 upravuje zákon o služebním poměru právní poměry příslušníků Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru ČR, Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, jejich odměňování, organizační věci služby, jakož i řízení ve věcech služebního poměru. V účinnost měl dle § 231 vstoupit dnem 1.ledna 2005. Nevyhnulo se mu ovšem v současné době nad běžnou (a únosnou) míru rozmohlé posouvání účinnosti zákona. Oproti původnímu vládnímu návrhu nabyt účinnosti až o tři roky později, dnem 1.ledna 2007. Spory kolem zákona o služebním poměru na parlamentní půdě zcela neutichly ani v roce 2006, o čemž svědčí v závěru tohoto roku podaný poslanecký návrh na další odložení účinnosti zákona o jeden rok. Poslanecká sněmovna všechny 4 varianty pozměňovacího návrhu zamítla.

Samotná příprava tohoto zákona vedená ideou zpracovat zákon o služebním poměru, do jehož osobní působnosti by patřili nejen příslušníci Policie České republiky, ale i příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR, Vězeňské služby ČR a Celní správy ČR, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, byla ovlivněna celou řadou okolností, zejména politických a vzájemných souvislostí s vývojem právní úpravy ostatních zaměstnaneckých vztahů.

Vláda zavázala zpracovatele zákona, aby příprava zákona byla koordinována s přípravou zákona o státní službě, který dnes známe jako zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech. Základní principy zákona o služebním poměru se tak neměly odchylovat od principů, na nichž byl založen služební zákon, což zpracovatelé zákona odmítali s argumentem poukazujícím na odlišnost charakteru obou služebních poměrů. Vrcholné období přípravy zákona se nepříliš šťastně krylo též s kroky vlády v rámci reformy veřejných financí. Oproti věcnému záměru návrhu byly podstatně sníženy náklady na odměňování příslušníků bezpečnostních sborů a jejich výsluhové nároky; požadavek na státní rozpočet se snížil téměř na třetinu.

Pro úplnost považuji za žádoucí dodat, že tendence ke sjednocení právní úpravy služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů se nedotkla vojáků z povolání. Jejich služební poměr je upraven samostatným zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Sedmileté působení ve funkci právničky ředitele Policie ČR správy kraje, zejména pak praxe v rozhodování služebního funkcionáře při aplikaci jednotlivých institutů služebního poměru, jako členka poradní komise, předurčila zvolení tématu rigorózní práce, jímž je *„Řízení ve věcech služebního poměru příslušníků Policie České republiky“*. V sedmi částech, do nichž je rozdělena, mapuje rigorózní práce stav platné právní úpravy řízení ve věcech služebního poměru příslušníků Policie České republiky. Práce vysvětluje v podstatě celý proces řízení ve věcech služebního poměru příslušníků Policie ČR, počínaje zahájením řízení, vymezením jeho předmětu a stanovením účastníků řízení, přes průběh řízení, rozhodnutí a konče vnitřními kontrolními mechanismy. Komplexní pohled dotváří rozbor výkonu rozhodnutí jako samostatného procesního stádia řízení a dále specifického

způsobu přezkumu pravomocného rozhodnutí ve věcech služebního poměru soudem v rámci správního soudnictví.

Cílem práce je též poukázat na některá sporná či výkladově nejednoznačná ustanovení zákona, jejichž výklad a aplikace činí v praxi problémy.

V práci je použita jak novější, tak i starší judikatura soudů vykonávajících působnost ve správním soudnictví, včetně judikatury vztahující se k předchozí právní úpravě řízení ve věcech služebního poměru, která pro výklad jednotlivých ustanovení zákona o služebním poměru neztratila svůj význam.